Түркістан облысы
Шардара ауданы

«Бекітемін»
«Шардара» мектеп-лицей директоры: Л.Ө.Құлмаханбет

« Буллингтің алдын алу-маңызды бағыттарының бірі »
Психологиялық алдын алу,ағарту жұмысы

Педагог-психолог: Ф.Жумабаева

2026-2027 оқу жылы

Scanned with CamScanner

Буллингтің алдын алу – маңызды бағыттардың бірі

Мектепте әр бала өзін қауіпсіз сезінуі керек. Бір оқушыны мазақ ету, кемсіту, қорқыту, әдейі ортадан шеттету немесе әлеуметтік желілер арқылы қысым көрсету – баланың психологиялық жағдайына кері әсер етеді.

Сондықтан оқушыларға «әзіл» мен «қорлаудың» арасындағы айырмашылықты түсіндіру маңызды.

Біз бір-біріміздің сыртқы келбетімізді, мінезімізді, қабілетімізді немесе жеке ерекшеліктерімізді мазақ етпеуіміз керек.

Мектеп – қорқыныш емес, қолдау орны болуы тиіс.

Қауіпсіздік – баршамыздың ортақ міндетіміз

Психологиялық алдын алу жұмыстары тек психологтың міндеті емес. Бұл бағытта ата-ана, мұғалім, мектеп әкімшілігі және оқушының өзі бірлесіп әрекет етуі қажет.

Егер бала өзінің жанында оны тыңдайтын, түсінетін және қолдайтын адамның бар екенін сезінсе, кез келген қиындықты жеңу мүмкіндігі артады.

Сондықтан әр оқушыға:

«Сен жалғыз емессің.
Сені тыңдайтын адам бар.
Саған көмектесуге дайын адамдар бар»

деген сенімді сезіндіруіміз қажет.

Қорытынды

Құрметті оқушылар!

Өздеріңізді құрметтеңіздер. Өзгені де сыйлаңыздар. Қандай жағдай болса да, мәселені күш қолдану немесе жанжал арқылы емес, сабырлы әңгіме және өзара түсіністік арқылы шешуге тырысыңыздар.Егер сізге бір нәрсе ұнамаса, ашулансаңыз, ренжісеңіз немесе өзіңізді жалғыз сезінсеңіз – бұл туралы сенімді адамға айтуға ұялмаңыз.Ал біз, ересектер, балалардың әрбір сөзін тыңдап, әрбір мәселесіне бейжай қарамай, олардың жанынан табылуымыз керек.Баланың психологиялық қауіпсіздігі – оның бақытты балалық шағының негізі.Біздің ортақ мақсатымыз – өзін қауіпсіз сезінетін, өзіне сенімді, жауапты, мейірімді және психологиялық тұрғыдан тұрақты тұлға қалыптастыру.

Назарларыңызға рақмет!

Scanned with CamScanner

«Шардара» мектеп-лицейінде 8 – 9 сынып оқушыларымен «Қауіпсіз балалық шақ! » жобасы аясында өткізілген жиналыстың ХАТТАМАСЫ №3

Өткізілген күні: 15.09.2026ж
Қатысқан оқушы саны: 218
Қатысқан мамандар:
Мектеп-лицей директоры – Л.Ө.Құлмаханбет;
Шардара АПБ ЖПҚ КТІЖ аға УПИ полиция капитаны- Г.Ш.Сабден;
Шардара АПБ-ның ККБ КТИЖ УПИ полиция капитаны –К.Жаныкулов;
ДТЖЖО – Г.Т.Ахатова, С.К.Динасилов
Сынып жетекшілер

Күн тәртібінде:

1. Құқық бұзушылықтың алдын алу.
2. «Буллингтен қорған» туралы.

Тыңдалды:

1. «Шардара» мектеп-лицейінің директоры – Л.Ө.Құлмаханбет. Жиналысты ашып беріп, күн тәртібіндегі мәселелерімен таныстырып өтті. Әр оқушы мектеп ережесін сақтау міндетті екенін айтты. Сонымен қатар ата-аналарына құрметпен қарап, олардың үмітін ақтаулары керек екендігіне де тоқталып өтті. Бүгінгі жас ұрпақ, ертеңгі еліміздің жарқын болашағы дей келіп, оқушыларды білімді, тәрбиелі болуға шақырды.

2. Шардара АПБ ҚҚБ КТІЖ аға УПИ полиция капитаны – Г.Ш.Сабден. Күн тәртібіндегі бірінші мәселеге тоқталды. Құқық бұзушылықтын алдын алу бойынша өз сөзінде түсіндірме жұмыстарын жасады. Бүгінгі күнгі қоғамның алдында тұрған басты міндеттердің бірі - балалар мен жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын-алу, кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстың өсуіне жол бермеу деді.

Күн тәртібіндегі екінші мәселе «Буллингтен қорған» тақырыбына тоқталды. "Біртұтас тәрбие" бағдарламасын іске асыра отырып, қоғамда орын алып отырған жасөспірімдер арасындағы қорлау, мазақтау, намысқа тию секілді жағдайлардың алдын алу, оқушылардың буллинг, кибербуллинг туралы жалпы түсінігін қалыптастыру арқылы жауапкершіліктерін арттыру, өзара сыйластық қарым-қатынасын орнату, заң және тәртіп құндылықтары туралы айтып өтті. Оқушылар арасында кездесетін буллинг, кибербуллинг, зорлық-зомбылық алдын алу. Оқушылар арасында кездесетін буллингтің, не екенін және оның қандай түрлері бар екенін, айырмашылықтарын түсіндірді. Буллингке ұшыраған жағдайда оны жасырмай ата-анасына, сынып жетекшісіне немесе мектеп психолгына келіп айтуларын айтып өтті.

3. Шардара АПБ ҚҚБ КТІЖ аға УПИ полиция капитаны - К.Жаныкулов Құқықбұзушылық заңды жауапкершілікке алып келетін құқыққа қарсы әрекет. Жас ұрпаққа құқықтық тәрбие беру арқылы оларды дұрыс жолмен жүруді үйретеміз.

Scanned with CamScanner

Жасөспірімдердің арасында құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында құқықтық сауаттылық пен құқықтық мәдениетті арттыру өте маңызды деді. Адам өміріне қауіп төндіретін зиянды заттарға тоқталып, айтып өтті. Мәселен наркотиктің, спиртті ішімдік, темекінің т.б адам денсаулығына әкелетін зиянын айтып өтті. Кешкі сағат 10^{00} –ден кейін көшеде, ойын сауық мекемелерінде, жалпы түнгі мезгілде жүруге тыйым салынатындығын, кәмелет жасқа толмағандардың, мектеп қабырғасында оқып жүрген оқушыларға көлік басқаруға қатаң тыйым салынғандығын айтып өтті.

1. **А.Арын –педагог-психолог**. «Тәрбиесіз берілген білім-адамзаттың қас жау» деп Әл-Фараби атамыз айтқандай ең бірінші адамға саналы тәрбие керек деді. Тәрбиенің бастауы отбасыдан басталатынын айта келіп, ата-аналарына, ұстаздарға, құрбы құрдастарына құрметпен қарауларын айтты.

Сонымен қатар буллинг тақырыбына тоқталды. Буллинг – адамның ар-намысына, психикалық жай-күйіне зиян келтіретін қудалау, қысым көрсету, келемеждеу әрекеттері. Бұл құбылыстың алдын алу үшін әрбір адам оның қауіпін түсініп, оған қарсы тұруға дайын болуы қажет. Сонымен қатар оқушылар буллингке ұшыраған достарына қандай көмек көрсету керек екені де айтып өтті. Егер жоғары сынып оқушылары өздерінен кішкентай балаларға әлімжеттік көрсетсе, тиісті шара қаралатынын да айтты. Балаларға осы тақырыпқа байланысты өздерін толғандырған сұрақтарын қойып, тұжырымды жауап алды.

Сұрақ-жауаптар:

1. Құқық тәртібін бұзуға бейім балалар қайдан шығады?
2. Буллингтің салдары қандай? Не істеу керек?

1. Жанайдар Нұрдәулет – 9 «Б» сынып оқушысы. Көп жағдайда буллингке ұшыраған адамдар өз-өзіне сенімсіз болып, күйзеліске ұшырайды, тіпті өмірден түңілуі мүмкін. Сондықтан мұндай жағдайды елемей, үнсіз қалуға болмайды.
2. Исабек Сүндет – 9 «А» сынып оқушысы. Буллингке тап болған немесе куә болған жағдайда оны жасырып қалмаңыз. Бұл туралы ата-анаңызға, мұғалімдерге немесе сенім телефонына хабарласып, көмек сұрау керек.
3. Молдахмет Ерасыл– 9 «Д» сынып оқушысы. Кейбір ата-аналардың бала тағдырына алаңдамауынан, оларды өз беттерінше қалдырып, мектептен тыс уақыттарында немен айналысып жүргендерін қадағаламауынан пайда болады

Қаулы етеді:

1. Құқық бұзушылықтың алдын алу жұмыстары жүйелі атқарылсын;
2. Буллинг немесе кибербуллинг фактісі анықталған жағдайда жедел әрекет ету жұмыстары атқарылсын.

Жиналыс төрайымы: **Л.Ө.Құлмаханбет**

ДТЖЖО: **Г.Т.Ахатова**

Scanned with CamScanner